

Medzinárodná vedecká konferencia
„AKTUÁLNE PROBLÉMY VOJENSKEJ LOGISTIKY A MANAŽMENTU ZDROJOV
V OBLASTI OBRANY A BEZPEČNOSTI - 2024“
23. októbra 2024, Liptovský Mikuláš

HODNOTENIE STAVU, BUDÚCE ZÁMERY A CIELE V OBLASTI VOJENSKEJ LOGISTIKY

Viera FRIANOVÁ

AN ASSESSMENT OF THE STATUS, FUTURE GOALS AND OBJECTIVES IN THE FIELD OF MILITARY LOGISTICS

Abstract:

This article deals with the issue of logistics, priority military logistics. The author informs the reader about the state and performance of tasks in the field of military logistics in the recent period, points out the most significant problems and in the context of their solution approaches the planned goals and objectives in this area. The paper contains the results of theoretical and empirical research carried out in the field. In particular, the results point to shortcomings in the provision of support by the host country, shortcomings in the status, development and maintenance of stocks and, last but not least, to the inadequate state of logistics assets. In the preparation of the article, the author used the main planning and evaluation documents of defence planning implemented at the departmental level, she also used the method of analysis, synthesis, inductive-deductive method, the method of comparison and generalization.

Keywords: *military logistics, defence planning, assessment, goals, objectives, Ministry of Defence*

ÚVOD

Skúsenosti z praxe potvrdzujú, že vojenská logistika je nevyhnutnou súčasťou vedenia každej mierovej misie i vojenskej operácie, pričom hlavným predpokladom jej úspechu je nielen efektívna a účinná kooperácia všetkých zainteresovaných subjektov (príslušníkov zložiek ministerstva obrany, ozbrojených síl, civilných partnerov, spojencov), ale aj neustále zdokonaľovanie všetkých základných oblastí logistiky. Priemetom uvedených požiadaviek do praxe vzniká potreba permanentného hodnotenia aktuálneho stavu tej-ktorej oblasti logistiky, identifikovanie konkrétnych problémov, a v neposlednom rade navrhovanie, plánovanie a implementovanie opatrení na ich efektívne riešenie.

Cieľom predkladaného článku je informovať čitateľa o stave a plnení úloh v oblasti logistiky (prioritne vojenskej logistiky) v ostatnom období, poukázať na najvýznamnejšie

problémy v danej oblasti a v kontexte snáh o ich riešenie prezentovať plánované zámery, ciele a prijaté opatrenia obsiahnuté vo vybraných dokumentoch obranného plánovania.

Pozornosť autorky je sústredená najmä na rezortnú úroveň obranného plánovania, keďže plánovanie logistiky predstavuje jednu z plánovacích funkčných oblastí, prostredníctvom ktorých sa vykonáva obranné plánovanie v podmienkach rezortu Ministerstva obrany Slovenskej republiky (ďalej len MO SR) (Ministerstvo obrany SR, 2021).

Autorka v článku prezentuje výsledky uskutočneného kvalitatívneho výskumu – teoretickej aj empirickej roviny predmetnej problematiky. Pri zbere relevantných dát a následnom skúmaní obsahu použitých informačných zdrojov, konkrétne rozboru obsahu vybraných hodnotiacich a plánovacích dokumentov obranného plánovania, bola aplikovaná metóda obsahovej analýzy. Pri validácii a kompletizácii dát získaných z dostupných externých informačných zdrojov (najmä Komplexné hodnotenia obrany SR¹) a pri porovnávaní a interpretácii verejne dostupných dát za ostatné roky autorka aplikovala metódu komparačnej analýzy. Z ďalších metód a postupov vedeckej práce autorka použila najmä analyticko-syntetickú metódu, induktívno-deduktívnu metódu a metódu generalizácie.

Obsah článku je rozdelený do dvoch kapitol. Prvá kapitola je zameraná na hodnotenie stavu a druhá na priblíženie naplánovaných zámerov a cieľov v predmetnej oblasti skúmania.

1 STAV A PLNENIE ÚLOH V OBLASTI LOGISTIKY

Členstvo Slovenskej republiky v NATO a EÚ umožňuje krajine v kooperácii s partnermi a spojencami budovať spôsobilosti, ktoré by krajina nebola schopná zabezpečiť samostatne, alebo ktorých samostatné budovanie by bolo zdrojovo veľmi náročné. Inými slovami spolupráca prináša nielen lacnejšie a efektívnejšie riešenia, ale aj vyššiu dynamiku v oblasti rozvoja a budovania spôsobilostí. Účasť SR na obrannom úsilí v rámci NATO a EÚ, a tým aj v spoločných projektoch a iniciatívach, zvyšuje nielen možnosti rozvoja spôsobilostí SR, ale zároveň umožňuje aj využitie potenciálu spoločností pôsobiacich v oblasti obranného priemyslu SR ako aj inštitúcií zaoberajúcich sa výskumom, vývojom a modernými technológiami. V kontexte zamerania daného článku je z množstva projektov a iniciatív NATO potrebné spomenúť projekt s názvom Mnohonárodné partnerstvo v oblasti logistiky (angl. Multinational Logistics Partnership – Deployable Ammunition Storage) realizovaný v rámci Smart Defence, ktorého cieľom je vytvoriť dodatočné nasaditeľné priestory pre skladovanie munície a na to nadväzujúce spôsobilosti. SR je do projektu zapojená ako

¹ Keďže v čase písania článku ešte nebolo zverejnené Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2023, autorka prezentuje informácie z hodnotení za predchádzajúce roky.

účastnícka krajina od roku 2013. V rámci Stálej štruktúrovanej spolupráce (angl. The Permanent Structured Cooperation – PESCO) je SR od roku 2017 členom projektu Sieť logistických centier v Európe a podpora operácií (angl. Network of Logistic Hubs in Europe and Support to Operations). Projekt PESCO LogHubs bol zriadený na podporu rozmiestňovania a udržiavania jednotiek pri riešení úloh krízového manažmentu s cieľom zriadiť a spravovať sieť logistických centier v Európe. SR sa zaväzuje dosiahnuť plnú operačnú pripravenosť príspevku SR najneskôr do roku 2024. Projekt nadväzuje na aktivity EÚ zamerané na zlepšenie vojenskej mobility na úrovni Európskej obrannej agentúry (angl. European Defence Agency – EDA) a PESCO (Ministerstvo obrany SR, 2022a). V roku 2022 SR v rámci uvedeného projektu deklarovala Zásobovaciu základňu I. Nemšová a Muničný sklad Trenčín. Projekt dopĺňa aktivity v oblasti vojenskej mobility so zámerom vytvoriť medzinárodnú logistickú sieť pozostávajúcu z existujúcich logistických spôsobilostí a infraštruktúry (Ministerstvo obrany, 2023a).

Jednou z oblastí hodnotenia obrany SR je aj pripravenosť SR v oblasti poskytovania podpory hostiteľskou krajinou (angl. Host Nation Support – HNS). V súvislosti s týmto medzinárodným záväzkom SR bol v roku 2021 na základe požiadavky NATO v elektronickom katalógu HNS aktualizovaný prehľad kapacít a spôsobilostí SR v oblasti infraštruktúry, ktorého súčasťou je aj databáza hlavných cestných a železničných zásobovacích trás na území SR. S cieľom identifikovať/nastaviť postupy pre komplexné zabezpečenie jednotlivých oblastí HNS v rámci rezortu Ministerstva obrany a na národnej úrovni sa v októbri 2021 uskutočnilo cvičenie vybraných zložiek MO SR a Generálneho štábu Ozbromených síl SR (ďalej len GŠ OS SR) s názvom Table Top Exercise – Podpora zo strany hostiteľskej krajiny (skratka TTX HNS). Napriek uvedeným aktivitám bolo v Komplexnom hodnotení obrany SR za rok 2021 konštatované, že: *„V oblasti podpory zo strany hostiteľskej krajiny aj naďalej pretrvávajú závažné nedostatky spočívajúce najmä v nedostatočnej implementácii schválených dokumentov. Zavedenie komplexného prístupu štátu k obrane, ktorého je HNS súčasťou, je zapríčinené absenciou národného riadiaceho a koordinačného prvku pre oblasť HNS, ktorý je od SR zo strany NATO a EÚ očakávaný. Uvedené nedostatky sa odrážajú na nízkom stupni plnenia požiadaviek spojencov, pretože tieto sú i naďalej napĺňané len silami a prostriedkami OS SR, a nie možnosťami SR ako celku“* (Ministerstvo obrany SR, 2022a, s. 19).

Poskytovanie HNS, ako medzinárodného záväzku SR, bolo v roku 2022 rozpracované v Dlhodobom pláne rozvoja rezortu MO SR s výhľadom do roku 2035 (ďalej len DP 2035), Dlhodobom pláne rozvoja podpory obrany štátu s výhľadom do roku 2035 (ďalej len DP RPOŠ 2035), Medzirezortnom programe 06E – Podpora obrany štátu na roky 2023 až 2025 a Smernici ministra obrany SR pre obranné plánovanie na roky 2024 až 2029. Na základe požiadavky NATO bol aj aktualizovaný prehľad kapacít a spôsobilostí SR v oblasti

infraštruktúry v Katalógu spôsobilostí HNS, ktorého súčasťou je databáza hlavných cestných a železničných zásobovacích trás na území SR.

V Komplexnom hodnotení obrany za rok 2022 (2023) sa konštatuje, že oproti roku 2021 došlo k zlepšeniu v pripravenosti SR v oblasti HNS. Príchod Mnohonárodnej bojovej skupiny NATO (angl. Multinational Battle Group – MN BG) do SR v marci 2022 akceleroval vznik Národnej riadiacej a koordinačnej skupiny pre poskytovanie HNS, zabezpečujúcej medzirezortnú koordináciu aktivít na prijatie a implementáciu komplexných opatrení na zabezpečenie požiadaviek HNS zo strany SR a vytvorenie rezortnej zmluvnej riadiacej bunky (angl. Contracting Management Cell), ktorá koordinuje zabezpečovanie požiadaviek zahraničných ozbrojených síl prijatých na území SR na rezortnej úrovni. V mesiacoch február – marec 2022 OS SR spolu s jednotkami USA realizovali cvičenie SABER STRIKE 2022, v rámci ktorého sa vo veľkom rozmere precvičovala logistika a poskytovanie podpory zo strany hostiteľskej krajiny. „OS SR participovali od marca 2022 na plánovaní, príprave a poskytovaní logistickej podpory a HNS v prospech členských krajín NATO, ktoré vytvorili MN BG SVK. Zriadenie MN BG SVK na území SR preverilo flexibilitu logistickej podpory, HNS a ich poskytovanie v prospech MN BG SVK“ (Ministerstvo obrany SR, 2023a, s. 20).

Poskytovanie podpory zahraničným ozbrojeným silám prijatým na území hostiteľskej krajiny je medzinárodným záväzkom SR, ktorý si vyžaduje celonárodnú koordináciu z úrovne vlády (angl. Whole of Government Approach). Napriek vyššie konštatovanému zlepšeniu v pripravenosti SR v oblasti HNS je však potrebné uviesť, že tu aj naďalej pretrvávajú problémy spočívajúce najmä v nedostatočnej implementácii schválených dokumentov, ktoré sa odrážajú na nízkom stupni plnenia požiadaviek² spojencov, pretože tieto sú i naďalej napíňané len kapacitami MO SR, a nie možnosťami SR ako celku. Za účelom posilnenia spôsobilostí HNS OS SR vzniklo v septembri 2022 organizačné jadro na vytvorenie práporu podpory nasaditeľných síl, ktoré významným spôsobom prispeje k zvýšeniu spôsobilostí OS SR na taktickej úrovni poskytovať HNS v prospech zahraničných vojsk (Ministerstvo obrany SR, 2023a).

V roku 2022 SR poskytovala významný logistický uzol pre koordináciu materiálnej a vojenskej pomoci ostatných spojencov Ukrajine, a prispela tak k zabezpečeniu prepravy viac ako tisícok ton vojenského materiálu zo zásob OS SR ako aj ďalších krajín, ktorý cez územie SR prúdil na Ukrajinu.

Medzinárodná spolupráca rezortu obrany SR je na regionálnej úrovni zameraná prevažne na rozvoj spolupráce s krajinami Vyšehradskej skupiny (V4). V roku 2022 Slovensko

² Požiadavky sú predkladané MO SR na zabezpečenie medzinárodných cvičení, poskytovanie tovarov a služieb pre zahraničné vojská so schválenou trvalou prítomnosťou na území SR (MN BG SVK), poskytovanie HNS pre tranzitujúcich spojencov cez územie SR a v neposlednom rade pre zabezpečenie Síl rýchlej reakcie NATO (angl. NATO Response Force – NRF) na daný kalendárny rok.

spolu s ostatnými členmi V4 pokračovalo v príprave bojovej skupiny EÚ krajín V4 na pohotovosť v prvej polovici roku 2023, ako aj v budovaní Spoločného veliteľstva podpornej logistickej skupiny V4, ktoré úspešne prešlo certifikačným cvičením v Poľsku (Ministerstvo obrany SR, 2023a). Rezort MO SR sa spolu s krajinami V4 v ostatných rokoch zameriaval aj na hľadanie riešení pre spoločné obstarávanie vojensko-technických spôsobilostí (Ministerstvo obrany SR, 2023a).

Ďalším dlhodobým problémom, na ktorý upozorňuje hodnotiaci dokument Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2021, bol aj stav a doplňovanie zásob (najmä náhradných dielov, balistickej a protichemickej ochrany jednotlivca a ručných zbraní). Na nedostatky v danej oblasti poukázali aj výsledky vnútornej analýzy stavu zásob vykonanej Ministerstvom obrany SR v roku 2021. Následne boli prijaté viaceré systémové opatrenia s cieľom postupne znižovať deficit zásob a prioritne naplňať tie položky, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie činnosti OS SR v období krízovej situácie. Konkrétne išlo o prijatie materiálu s názvom Návrh stanovenia výšky, základného členenia a spôsobu zabezpečovania a udržiavania zásob materiálu na zabezpečenie bojovej činnosti. Ďalej bol nastavený nový systém plánovania a vyčleňovania finančných zdrojov v rámci rozpočtu kapitoly MO SR na vytváranie a udržiavanie zásob s cieľom zabezpečiť tvorbu a priebežné doplňovanie zásob na úroveň 30 dní (angl. 30 DOS – Day Of Supply – denná dávka v oblasti zásobovania) bojovej činnosti so zreteľom na udržanie zásob pre súčasnú a vytváranie zásob pre novo zavádzanú výzbroj a techniku. Zároveň bola do Smernice ministra obrany SR pre obranné plánovanie na roky 2023 až 2028 doplnená úloha každoročne vyčleňovať minimálne 2 % z limitu finančných zdrojov podprogramu Velenie a zaručovanie obrany na vytváranie a udržiavanie zásob. Uvedená zásada sa má premietiť aj v ďalších programovacích cykloch. Súčasťou systémových opatrení prijatých na MO SR v roku 2021 bol aj nastavený systém prioritizácie a štrukturalizácie zásob OS SR na zabezpečenie bojovej činnosti (Ministerstvo obrany SR, 2022a). V oblasti hodnotenia mobilizačnej pripravenosti OS SR bola konštatovaná len čiastočná pripravenosť. „V oblasti materiálneho zabezpečenia absentujú najmä zásoby výstrojného materiálu, ktoré sú tvorené v prevažnej miere z materiálu starších vzorov a sú z časti nedoplnené. Doplnenie komerčnej techniky je zabezpečované dopĺňaním vecných prostriedkov z civilného sektora. Dopĺňovanie zbraní a zbraňových systémov je závislé na kapacitách a schopnostiach obranného priemyslu SR a vytvorených centrálnych zásobách, ktoré nie sú schopné plne zabezpečiť požiadavky ozbrojených síl“ (Ministerstvo obrany SR, 2022a, s. 13).

V roku 2022 vláda schválila dokument MO SR Stanovenie výšky, základného členenia a spôsobu zabezpečovania a udržiavania zásob materiálu na zabezpečenie bojovej činnosti, ktorý nahradil uznesenie vlády z roku 2016. Merným ukazovateľom sa stala zásoba na deň bojovej činnosti (DOS). V Komplexnom hodnotení za rok 2022 sa však konštatuje, že: „Zásoby

nie sú vytvorené v požadovanom množstve (na 30 DOS) a umožňujú tak plnenie úloh zaručovania obrany štátu len v obmedzenom rozsahu. Hlavným dôvodom tohto stavu je komplikovaný proces obstarávania, ktorý navzdory finančným prostriedkom neumožnil dosiahnuť požadovaný stav. Problematická je aj kapacita zásobovacích priestorov. Deficit vytvorených zásob je citeľný v celom spektre aj z dôvodu starnutia zásob. Celková výška sledovaných zásob sa tak na konci roku 2022 pohybovala na úrovni 60,40 % (pohyblivé zásoby) a 62,00 % (centrálne zásoby) čo v priemere pre zásoby (spoločne) predstavuje cca 61,33 % (59,85 % na začiatku roku 2022). I napriek už uvedeným problémom s pridelovaním finančných prostriedkov bol zaznamenaný mierny nárast tvorby zásob v rozsahu 1,48 %. MO SR poskytlo v roku 2022 zo zásob OS SR Ukrajine muníciu a pohonné hmoty” (Ministerstvo obrany SR, 2023a, s. 12). „V oblasti materiálneho zabezpečenia mobilizácie absentujú najmä zásoby výstrojného materiálu, ktoré sú tvorené v prevažnej miere z materiálu starších vzorov a sú z časti nedoplnené. Doplnenie komerčnej techniky je zabezpečované dopĺňaním vecných prostriedkov z civilného sektora. Dopĺňovanie zbraní a zbraňových systémov je závislé na kapacitách a schopnostiach obranného priemyslu SR a vytvorených centrálnych zásobách, ktoré nie sú schopné plne zabezpečiť požiadavky OS SR”(Ministerstvo obrany SR, 2023a, s. 15).

Ďalším vážnym problémom, na ktorý upozorňuje Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2022 (2023) je stav väčšiny prostriedkov logistickej podpory. Keďže sú používané už niekoľko dekád, ich stav nezodpovedá súčasným potrebám OS SR. Obdobne aj zabezpečovacia a prepravná logistická technika je už po dobe životnosti. Na druhej strane, v roku 2022 boli v oblasti logistiky uskutočnené viaceré zmeny, od ktorých sa očakávajú pozitívne prínosy. Potrebné je poukázať najmä na vytvorenie novej zložky logistiky – brigády spoločnej podpory Trenčín³, ktorá má okrem logistických spôsobilostí aj spôsobilosti v oblasti informačných technológií, vojenskej dopravy a topografického zabezpečenia. Poslaním brigády je zabezpečiť velenie a riadenie podriadených útvarov a zariadení, ich odborné riadenie a kontrolu logistiky na všetkých stupňoch velenia a riadenia, zabezpečenie III. a IV. úrovne logistického zabezpečenia ozbrojených síl, odborné riadenie prevádzky, opráv v čase bezpečnosti, v čase výnimočného či núdzového stavu, vojnového stavu a vojny. Ďalšou dôležitou úlohou brigády je zabezpečenie komplexného spojenia – stacionárneho (prostredníctvom 61. spojovacieho práporu Trenčín) a poľného (prostredníctvom 62. spojovacieho práporu Ružomberok), ktoré sú súčasťou novovzniknutého 6. spojovacieho pluku v Trenčíne. Bez služieb, ktoré pluk poskytuje by nebolo možné poskytovať komplexnú podporu OS SR vytváraním, skladovaním, zásobovaním a distribúciou zásob. Ďalšou úlohou je podieľať sa na výstavbe a príprave deklarovaných jednotiek v prospech NATO so zameraním na prípravu špecifických logistických a spojovacích jednotiek na podporu vyšších

³ Nová brigáda vznikla reorganizáciou a doplnením bývalej brigády bojového zabezpečenia.

stupňov velenia a komplexného bojiska. Úlohou je aj koordinácia dopravno-zásobovacích systémov útvarov a zariadení OS SR, vrátane plánovania prepravy vojsk po železnici, plánovanie a koordinácia strategickej prepravy v prípade nasadenia jednotiek mimo územia SR, zabezpečenie geografickej podpory, poskytovanie informácií o území SR, udržiavanie a rozvoj geografických spôsobilostí potrebných na plnenie úloh, komunikačných a informačných systémov a spojenia pre OS SR (Ministerstvo obrany SR, 2023b).

Napredovanie v oblasti logistiky je ovplyvnené nielen naplnenosťou a odbornosťou personálu, ale tiež ich informovanosťou o aktuálnych otázkach. V tejto súvislosti je potrebné spomenúť projekt LogWeb – intranetový portál logistika.mil.sk založený v roku 2015 v snahe zverejňovať aktuálne, neutajované a trvale platné logistické dokumenty. Cieľom projektu LogWeb bolo podporiť oblasť vzdelávania, praxe, kontrolnej a metodickej činnosti v oblasti logistiky rezortu obrany SR. LogWeb by mal zjednodušiť prístup a orientáciu príslušníkov logistiky OS SR a MO SR v legislatíve a interných predpisoch pre oblasť logistiky, zjednodušiť normotvorbu a tvorbu riadiacich aktov, zlepšiť proces implementácie štandardov NATO a EÚ a vo všeobecnosti prispieť k zlepšeniu informovanosti a spolupráce medzi príslušníkmi jednotlivých zložiek OS SR a MO SR, ktorí plnia úlohy v oblasti logistiky rezortu obrany SR. Skúsenosti z praxe však poukazujú hlavne na problém spojený s aktualizáciou informácií zverejňovaných na tomto portáli.

Za účelom podpory oblasti reálneho logistického zabezpečenia (angl. Real-Life Support – RLS) jednotiek OS SR a jednotiek spojeneckých síl na území SR bola v roku 2017 vytvorená stránka rls.mil.sk, ktorej úlohou je na jednom mieste sústrediť a udržiavať dostupné informácie potrebné pre plánovanie i realizáciu RLS medzinárodných cvičení konaných na území SR a logistickej podpory zo strany hostiteľskej krajiny. Cieľom stránky je uchovávať vedomosti (Know-How) za účelom rozvoja oblasti RLS a HNS v podmienkach OS SR. Uvedenú aktivitu hodnotíme veľmi pozitívne, na druhej strane je však potrebné zdôrazniť, že jej účelnosť a praktický prínos je obdobne ako v prípade vyššie spomínaného portálu podmienený hlavne aktuálnosťou zverejňovaných informácií.

2 PLÁNOVANÉ ZÁMERY A CIELE V OBLASTI LOGISTIKY

Súčastou záverov z hodnotenia stavu a plnenia plánov v oblasti logistiky je aj identifikácia a návrh riešenia jednotlivých problémov, čo sa v systéme obranného plánovania premieta do stanovovania budúcich zámerov a cieľov.

Plánovanie logistiky sa tak ako samotný proces obranného plánovania realizuje v rámci troch časových fáz – dlhodobej, strednodobej i krátkodobej, pričom každá z nich má svoje výstupy. Z hľadiska praxe ide o konkrétne dokumenty, ktoré približujú plánované

Medzinárodná vedecká konferencia
„AKTUÁLNE PROBLÉMY VOJENSKEJ LOGISTIKY A MANAŽMENTU ZDROJOV
V OBLASTI OBRANY A BEZPEČNOSTI - 2024“
23. októbra 2024, Liptovský Mikuláš

zámery a ciele v jednotlivých oblastiach (vrátane logistiky) s ohľadom na stanovený časový horizont. Je potrebné zdôrazniť, že cieľom plánovania logistiky ako jednej z funkčných oblastí obranného plánovania je vybudovanie a udržiavanie spôsobilostí potrebných na zabezpečenie koherentnej logistickej podpory na obdobie mierového života a krízovej situácie (Ministerstvo obrany SR, 2021).

Odpoveď na otázku, aké sú dlhodobé ciele rozvoja rezortu obrany (vrátane rozvoja logistiky a HNS), poskytuje hlavný plánovací dokument dlhodobej fázy obranného plánovania – Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035, prijatý v roku 2022. V kontexte uvedeného plánu, ktorý je rozpracovaný v štruktúre DOTMLPF⁴ doplnenej o špecifickú oblasť rozvoja logistiky a HNS, je hlavným cieľom v oblasti logistiky a HNS prispieť k trvalému zvyšovaniu operačnej pripravenosti OS SR, a to napĺňaním ambícií v troch stanovených časových míľnikoch – do konca roku 2024, 2026 a 2035. Možno konštatovať, že každý stanovený časový míľnik obsahuje tri ciele, a to: logisticky zabezpečiť zavedenie nových zbraňových systémov, realizovať obmenu a nákup logistickej techniky a materiálu, a napokon zabezpečiť tvorbu a udržiavanie zásob OS SR na pokrytie ich požiadaviek. Ďalšími ambíciami do konca roku 2024 je posilniť štruktúry logistiky vrátane vojenskej dopravy na strategickom stupni velenia OS SR, zabezpečiť budovanie podpory vojsk v poli a tiež modernizovať distribučné, skladové a manipulačné prostriedky logistického zabezpečenia. Cieľmi rezortu stanovenými do konca roku 2026 je realizovať investície rozvoja infraštruktúry OS SR predurčenej pre rozmiestenie spojeneckých síl na území SR a novobudovaných logistických spôsobilostí, a ďalej pokračovať v modernizácii distribučných, skladových a manipulačných prostriedkov logistického zabezpečenia. Do konca roku 2035 plánuje rezort uskutočňovať potrebné organizačné zmeny štruktúr logistiky OS SR v nadväznosti na vytváranie nových spôsobilostí a jednotiek OS SR (Ministerstvo obrany SR, 2022b).

Dlhodobé ciele rozvoja logistiky a HNS sú aj súčasťou východísk a strategického kontextu pre rozvoj podpory obrany štátu. V Dlhodobom pláne rozvoja podpory obrany štátu s výhľadom do roku 2035 (2022) sa uvádza, že prioritnými cieľmi v oblasti rozvoja logistiky a HNS je (Ministerstvo obrany SR, 2022c):

- zvyšovať hmotné rezervy pre OS SR v Správe štátnych hmotných rezerv SR tak, aby v kombinácii so zásobami OS SR boli zabezpečené požiadavky OS SR na 30 DOS;
- v zdravotníckych zariadeniach udržiavať počet lôžok pre potreby OS SR, MO SR a zahraničné ozbrojené sily;
- zabezpečiť vojenskú mobilitu na území SR a dobudovať infraštruktúru miesta

⁴ D – doktrína, O – organizačné členenie, T – výcvik a vzdelávanie, M – výzbroj, technika, materiál a zásoby, L – velenie a riadenie, P – personál, F – infraštruktúra, I – interoperabilita.

riadenia obrany štátu s utajovaným spojením podľa súčasných bezpečnostných štandardov NATO a EÚ.

Jednou z priorít pre MO SR a OS SR v rámci strednodobej fázy obranného plánovania je v zmysle Smernice ministra obrany Slovenskej republiky pre obranné plánovanie na roky 2023 až 2028 (2021) komplexne zabezpečiť HNS pre činnosť zahraničných ozbrojených síl prijatých na území SR s využitím celovládneho prístupu. Smernica približuje aj zámer a priority medzirezortného programu 06E – Podpora obrany štátu. Medzi úlohami, ktoré budú počas stanoveného plánovacieho cyklu plnené, možno nájsť aj tie, ktoré sa týkajú poskytovania HNS. Ide najmä o:

- udržiavanie a rozvíjanie úrovne pripravenosti objektov obrannej infraštruktúry (s dôrazom na cestné a železničné komunikácie, letiská, prístavy a skladovacie priestory);
- zabezpečovanie zdravotníckej podpory;
- tvorbu a udržiavanie štátnych hmotných rezerv.

V Smernici ministra obrany Slovenskej republiky pre obranné plánovanie na roky 2023 až 2028 je uvedená aj priorita pokračovať v plnení Cieľov spôsobilostí pridelených SR v rámci procesu obranného plánovania NATO s dôrazom na ťažkú mechanizovanú brigádu, prvky bojovej podpory a bojového zabezpečenia. Splnenie uvedenej úlohy je podmienené (okrem iného) aj dosiahnutím nasledovných cieľov v oblasti logistiky:

- udržiavať stanovené spôsobilosti a odborný personál v rámci veliteľstva spoločnej logistickej podpornej skupiny krajín V4 a jeho podporných jednotiek;
- budovať logistické, zdravotnícke, ženíjné a RSOM⁵/HNS spôsobilosti.

Ďalšou z priorít pre MO SR a OS SR stanovenou v strednodobom horizonte Smernicou ministra obrany Slovenskej republiky na roky 2024 až 2029 (2022) je pokračovanie v projekte Komplex pre logistickú podporu.

Napĺňanie zámerov a dosahovanie cieľov v oblasti logistiky je podmienené aj zdrojovými možnosťami, resp. presnejšie dostatočnosťou ekonomických zdrojov (ľudských, materiálnych/vecných, no najmä finančných). Čo vyvoláva potrebu oboznámiť sa s obsahom ďalších plánovacích dokumentov. V rámci krátkodobej fázy obranného plánovania je v kontexte plánovania logistiky potrebné upriamiť pozornosť hlavne na dva plánovacie dokumenty: Ročný rozpočet a Plán obstarávania zákaziek. V rámci strednodobej fázy obranného plánovania stanovuje plánovacie limity ľudských a finančných zdrojov pre

⁵ RSOM – Reception, Staging, Onward Movement – prijatie osôb, techniky a materiálu spojeneckých síl.

príslušný programovací cyklus Usmernenie pre programovanie na roky príslušného programovacieho cyklu.

ZÁVER

Analýzou vybraných hodnotiacich dokumentov obranného plánovania so zameraním sa na hodnotenie stavu logistiky sme dospeli k záveru, že v praxi rezonujú viaceré problémy. Výsledky skúmania poukazujú najmä na nedostatky v poskytovaní podpory zo strany hostiteľskej krajiny, ďalej na nedostatky v oblasti stavu, vytvárania a udržiavania zásob a v neposlednom rade na nevyhovujúci stav veľkej časti logistických prostriedkov.

Autorka článku vychádzajúc z obsahu konkrétnych plánovacích dokumentov spracovávaných v rámci procesu obranného plánovania zároveň oboznamuje čitateľa s plánovanými zámermi, cieľmi, opatreniami a aktivitami, ktorých implementáciou sa očakávajú pozitívne prínosy a napredovanie pri riešení vyššie identifikovaných problémov, čo sa z hľadiska praxe môže prejavíť v posilnení spôsobilostí a kapacít logistiky (vrátane HNS) a v širšom kontexte v posilnení obrany a bezpečnosti Slovenskej republiky a jej občanov.

Veríme, že poznatky a závery prezentované v predkladanom článku môžu záujemcom o danú problematiku poskytnúť komplexnejšie informácie. Taktiež môžu byť v budúcnosti podnetom pre ďalších vedeckých pracovníkov a odborníkov k realizácii skúmania a šírenia poznatkov a záverov z predmetnej problematiky.

ZOZNAM BIBLIOGRAFICKÝCH ODKAZOV

LogWeb- Základné informácie. [online]. [cit. 2024-10-03]. Dostupné na internete: [Domovská stránka - LogWeb \(mil.sk\)](#)

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021. *Metodika obranného plánovania* č. p.: SEOP-42-2/2021. Bratislava. <http://odop.mil.sk/wp-content/uploads/2021/06/Methodika-pre-obranne-planovanie.pdf>

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2021. *Smernica ministra obrany Slovenskej republiky pre obranné plánovanie na roky 2023 až 2028*. č. p.: SEOP-42-9/2021. Bratislava.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2022. *Smernica ministra obrany Slovenskej republiky pre obranné plánovanie na roky 2024 až 2029*. Bratislava. <https://Smernica>

ministra obrany Slovenskej republiky pre obranné plánovanie na roky 2024 až 2029 -
OBRANNÉ PLÁNOVANIE (mil.sk)

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2022a. *Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2021*. Bratislava. 2022. [online]. [cit. 2024-09-30]. Dostupné na internete: https://www.mosr.sk/data/files/4730_komplexne-hodnotenie-obrany-sr-za-rok-2021.pdf

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2022b. *Dlhodobý plán rozvoja rezortu ministerstva obrany s výhľadom do roku 2035*. Bratislava. 2022. [online]. [cit. 2024-01-30]. Dostupné z: https://www.mosr.sk/data/files/4767_dlhodoby-plan-rozvoja-rezortu-ministerstvaobransy-s-vyhľadom-do-roku-2035.pdf

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2022c. *Dlhodobý plán rozvoja podpory obrany štátu s výhľadom do roku 2035*. Bratislava.

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2023a. *Komplexné hodnotenie obrany SR za rok 2022*. Bratislava. 2023. [online]. [cit. 2024-09-30]. Dostupné z: https://www.mosr.sk/data/files/5111_komplexne-hodnotenie-obrany-sr-za-rok-2022.pdf

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. 2023b. *Ročenka Ministerstva obrany SR za rok 2022*. Bratislava. 2023. [online]. [cit. 2024-09-30]. Dostupné z: [Rocenka 2022.indd \(mosr.sk\)](#)

Ministerstvo obrany Slovenskej republiky. Sekcia obrannej politiky. 2021. *Zámer rezortu MO SR pri zapájaní sa do projektov a iniciatív NATO a EÚ v oblasti spôsobilostí*. Bratislava. [online]. [cit. 2024-09-30]. Dostupné na internete: http://odop.mil.sk/wp-content/uploads/2021/04/Zamer_zapajania_sa_do_iniciativ.pdf

Ing. Viera Frianová, PhD.

Katedra logistického zabezpečenia Akadémie ozbrojených síl GMRŠ
Demänová 393, 031 01 Liptovský Mikuláš
E-mail: viera.frianova@aos.sk